

KAŠPERSKOHORSKÝ ZPRAVODAJ

Měsíčník pro obyvatele Kašperských Hor a okolí

Ročník 17, číslo 8, rok 2019

Osobnost města

„Bratry jsme vykázali na Ždánov“

Jiří Valášek (foto: Václav Kůs)

Pan Jiří Valášek si dnes v plné vitalitě užívá klidu a míru v rodinném kruhu, kdy mu báječnou společnost dělají jeho milující manželka, čtyři vnoučata a osm pravnoučat se svými rodinami. V srpnu roku 1968 major Valášek, tehdejší velitel místní vojenské posádky, stál na Cikánce tváří v tvář majoru Ščepaňukovi, jeho vojákům a zbraním Varšavské smlouvy, a nepustil je do Kašperských Hor. Jak vzpomíná nejen na tehdejší události, ale třeba i na budování dvou různých hokejových hřišť?

Setkáváme se během kašperskohorské poutě. Je něco, bez čeho si každoroční poutě, pane Valášku, nedovedete představit?

Měl jsem rád poutě, které byly dříve. Když jsem v roce 1967 přišel do Kašperských Hor, na zdejší pouti se konaly býčí zápasy. Velký stan, my do něj poslali naše dvě dcery. Zápasník býka rozdráždil tak, že diváci si vyhrnuli plachtu a ze stanu hrůzou utíkali.

Pokračování na straně 4

ZÁŘÍ 2019

Stavební akce města v roce 2019

intenzifikace ČOV, přestavba tělocvičny, vodovodní řad Na Prádle, Besední ulice

Šumavské trojhradí

o co se jedná, kdo se zapojil, co nového se chystá

Žehnání varhan

mše svatá, zajímaví hosté, povídání i malý koncert

Stavební akce města

Dovolte mi, abych Vás seznámila s letos dokončenými i s právě probíhajícími stavebními pracemi v našem městě.

Intenzifikace čistírny odpadních vod je dokončena a do konce září probíhá zkušební provoz. Byla zde osazena nová technologie pro zlepšení účinnosti čištění odpadních vod a zlepšení odvodnění kalu. Nový lapák štěrků se strojním těžením, kompletní přestavba odlehčovací komory a její vystrojení automaticky čištěným sítím, nová dešťová zdrž a nové zařízení na odvodnění kalu, významným způsobem zvyšují kvalitu vypouštěných odpadních vod. Celkové náklady činily 16,5 mil. Kč bez DPH. V dubnu zastupitelstvo města schválilo přijetí dotace a v srpnu přibyla na účet města dotace ve výši 4 mil. Kč. Projekt je spolufinancován Evropskou unií, Operační program životní prostředí.

Druhou velkou stavbou byla rekonstrukce hlavního vodního zdroje pro Kašperské Hory za 14,5 mil. Kč bez DPH. Zde byla provedena úprava odkyselovací stanice a vodojemu, ale hlavně obnova pramenišť Starý a Nový Ždánov. V květnu byl vodoprávním úřadem v Sušici vydán kolaudační souhlas s užíváním stavby. Na obou prameništích byly obnoveny sběrné řady a jímací zářezy v celkové délce více než dva kilometry, sběrné šachty i pramenní jímky. V současné době díky tomu nemá město Kašperské Hory problémy s nedostatkem pitné vody. S oběma stavbami souvisí letošní navýšení vodného a stočného, kterým jsou financovány městské fondy obnovy vodovodu a kanalizace.

Hned v únoru byl vydán kolaudační souhlas s užíváním stavby ČOV hradu Kašperk a následně jsme uzavřeli servisní smlouvu s provozovatelem, společností EVK Kašperské Hory, s. r. o.

Velikým úspěchem je ukončení kolaudačního řízení po sedmi letech od dokončení stavby záložní kotelny ELTO v Besední ulici. Stavebnímu úřadu byly doloženy všech-

ny dokumenty a v květnu byl vydán kolaudační souhlas s užíváním stavby. Město tím získalo další zdroj vytápění osazením dvou kotlů s hořákem na spalování extra lehkého topného oleje s výkonem 2 x 495 kW.

Velkou stavební akcí letošního roku je také přestavba staré tělocvičny na třídy mateřské a základní školy (18 mil. Kč bez DPH). V přízemí vznikají dvě nově vybavené třídy mateřské školy, kterou budou moci navštěvovat i děti od dvou let věku. V prvním patře bude učebna výtvarné výchovy a družina. V době, kdy tento článek píšu, ještě nevím, jak to dopadne, ale pevně věřím, že stavba bude úspěšně dokončena, kolaudace proběhne a od září budou moci děti nové prostory využívat.

V srpnu byla zahájena drobnější stavba zokruhování vodovodního řadu v ulici Na Prádle za účelem zlepšení tlakových poměrů a přeložení vodovodu, který byl veden v neveřejných pozemcích, na pozemky ve vlastnictví města. Stavba bude probíhat ve veřejné komunikaci za částečné uzavírky od křižovatky s ulicí Krátká po parkoviště u sjezdovky. Omlouváme se tímto obyvatelům za případné dopravní komplikace.

Největší investiční akcí letošního (i příštího) roku je rekonstrukce Besední ulice. Stavba byla zahájena v červenci a mimo plánovanou zimní přestávku (od prosince do března) se zde bude pracovat až do listopadu roku 2020. Prostavíme zde 45 mil. Kč bez DPH. Bude provedena výstavba chodníků a parkovacích míst, oprava opěrných kamenných zídek, výměna kanalizačního potrubí v trase stávající kanalizace, která je dle generelu ve špatném technickém stavu, osazení nového hydrantu a vodovodních přípojek, renovace veřejného osvětlení a samozřejmě také úpravy zeleně. V příštím roce proběhne v rámci této stavby přestavba křižovatky Besední x Vimperská včetně úpravy vstupu do školy.

Jana Slonková
vedoucí odboru investic MÚ Kašperské Hory

ÚVODNÍK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

léto uběhlo jako voda, dny se zkracují, děti zasedly do školních lavic a vy otevíráte zářijové číslo zpravodaje. Vévodí mu další ze zajímavých rozhovorů Václava Kůse, tentokrát s panem Jiřím Valáškem, který se neodmyslitelně zapsal do dějin Kašperských Hor svým postojem k sovětské invazi v roce 1968. Tomuto činu neodpustitelné zrady „našich bratří“ předcházelo období s oblibou označované jako „zlatá šedesátá“. A právě do té doby se vrátí i letošní slavnosti města, o nichž informujeme.

Dozvíte se také, co se děje v oblasti stavebních investic, jak pokračuje spolupráce Šumavského trojhradí, čemu se věnovali v uplynulém školním roce malí myslivci, a oživíme vám podrobnou historii výstavby budovy současné základní školy.

Přeji vám příjemné čtení a celý nadcházející podzim.

Jitka Skořepová
redakce

OBSAH

Stavební akce města strana 2

Zprávy z radnice

termín spaltnosti poplatků, termíny jednání zastupitelstva a rady strana 3

Společenská kronika strana 3

Rozhovor

rozhovor s Jiřím Valáškem strana 4-7

Připomenutí

Významné okamžiky historie strana 7-8

Ohlédnutí

proběhlé události, činnost mysliveckého kroužku strana 9-11

Šumavské trojhradí strana 11

Pozvánky

připravované akce strana 12-14

Historie

průběh stavby místní školy strana 14-16

Šumavské Kašperské Hory strana 17

Pozvánky strana 18-19

Kulturní přehled

co se děje ve městě a okolí strana 20

Bývalá tělocvična po rekonstrukci (foto: Jana Slonková)

VZPOMÍNKA NA TATÍNKA

Dne 2. srpna 2019 jsme vzpomněli již 30. výročí od odchodu našeho tatínka pana Jana Předoty, kterému bylo tenkrát teprve 42 let. Byl velmi optimistickým, veselým a společenským člověkem. I po tolika letech na něj mnoho lidí vzpomíná se slzami

v očích a vypráví příhody, které společně zažili. Velmi rád se scházel s lidmi a bavil je svou nekonečnou dávkou vtipů. Zařizoval zájezdy a řídil autobus, který patřil tělovýchovné jednotě. Vedl oddíl fotbalu a staral se o místní hřiště, kde jsme jako děti trávily mnoho času. Díky jeho iniciativě bylo hřiště upraveno do nynější podoby. Z tohoto důvodu na hřišti i moje taneční skupina POWER pořádá své závěrečné akce, kdy si vždy na tatínka vzpomenu a jsem ráda, že se zde sejde mnoho lidí, kteří se přijdou pobavit. Pokračuji v jeho odkazu, sdružuji lidi v oddíle lyžování a v taneční skupině a jsem vděčná za skvělé společné zážitky. Děkuje všem, kteří si na něho vzpomenu a vybaví se jím nějaký veselý zážitek.

*dcera Martina Nová, roz. Předotová
s rodinou*

TERMÍN SPLATNOSTI ROČNÍCH POPLATKŮ KONČÍ

Vyzýváme občany, kteří ještě nezaplatili poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, aby tak učinili nejpozději do 30. září 2019.

Taktéž vyzýváme dlužníky, aby co nejdříve uhradili roční poplatek za psy. Děkuje.

*Petra Míková
vedoucí finančního odboru MÚ Kašperské Hory*

JEDNÁNÍ RADY A ZASTUPITELSTVA

RADA města:

Jednání Rady města Kašperské Hory:

4. 9., 18. 9., 2. 10., 16. 10., 30. 10.

Jednání rady města se konají v kanceláři starostky města, jsou neveřejná.

Pozvánka na ZASTUPITELSTVO města – ZMĚNA TERMÍNU

Jednání zastupitelstva města se uskuteční **12. září 2019 od 17:00** v Horském klubu.

Na program budou majetkové a finanční záležitosti města, pozemková agenda, investiční akce a další.

Společenská kronika

Městský úřad Kašperské Hory srdečně blahopřeje spoluobčanům, kteří slaví významné životní jubileum:

**Kůsová Růžena
Šandorová Františka
Franková Květa
Červeňáková Jolana
Janoščíková Růžena
Šuba Benedikt
Bořilová Jindřiška
Petraková Anna
Větrovcová Jarmila
Michalčík Tomáš
Polášková Helena
Kamínek Rudolf**

zemřel:

Josef Pešl

Pozůstalým tímto vyslovujeme upřímnou soustrast.

Pokud si nepřejete být ve Společenské kronice zveřejněni, sdělte nám to na MĚKIS, nebo e-mailem na adresu: zpravodaj@kasphory.cz

NEKROLOG

Významný český fotograf Karel Kuklík zemřel v neděli 18. srpna 2019 ve věku 82 let. Hlavní náplní jeho tvorby byly příroda a krajina, zvláště si oblíbil Třeboňsko a Šumavu. Na přelomu 70. a 80. let významně spolupracoval s Muzeem Šumavy v Kašperských Horách. Uznání umělecké kritiky si získaly jeho fotografické knihy o Šumavě. Fotografie Karla Kuklíka jsou zastoupeny ve světových sbírkách moderního umění včetně Muzea Šumavy v Kašperských Horách.

*Vladimír Horpeniak
historik Muzea Šumavy*

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ JE

20. září 2019,

**příspěvky zasílejte elektronicky
na e-mail: zpravodaj@kasphory.cz.**

Kašperskohorský zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku, periodicita: měsíčník, místo vydávání: Kašperské Hory, registrační číslo: MKČR E 14893, vydavatel: Město Kašperské Hory, Náměstí 1, 341 92 Kašperské Hory, IČ: 00255645. Odpovědná osoba: Mgr. Jitka Skořepová, e-mail: zpravodaj@kasphory.cz. Grafická úprava: Martina Hamáková. Složení redakční rady je uveřejněno na internetových stránkách města. Tisk: Dragon Press s. r. o., Klatovy. Pravidla pro vydávání Kašperskohorského zpravodaje, ceník inzerce, elektronická verze aktuálního vydání a archiv předchozích ročníků jsou k dispozici na webu města: <http://www.kasphory.cz/mesto/zpravodaj>.

Dokončení ze strany 1

Naše holky se domů vrátily s odřenými koleny. Povedená byla i pouť, kdy tu postavili obří sud a uvnitř kolem dokola jezdil motocyklista. My zamlada, abychom se na kolotoči vůbec mohli svézt, jsme si jej museli pohánět ručně. Děti se vozily a starší kluci jim točili kolem. A k pouti také patří turecký med.

Sladká chuť poutě. Pane Valášku, Vy jste vyrostl v okolí Rakovníka, je tomu tak?

V Rakovníku jsem se narodil v roce 1931, pak jsme bydleli až do roku 1949 v nedaleké Lubné.

Dokázal jste si během vašeho útlého dětství představit, že se schyluje k něčemu tak ukrutnému, jako k druhé velké válce? Jaké jsou vaše vzpomínky na tuto dobu?

Když válka začala, bylo mi osm. Když skončila, čtrnáct. Jako kluk jsem v roce 1938 zažil, když museli naši Češi opouštět pohraničí. Mohli si vzít svých 50kg, nic víc. Přišli i k nám do Lubné. Lidé bydleli jako my, to znamená třeba pět lidí v jedné místnosti. A stejně je k sobě vzali, aby pomohli. V roce 1945 jsem na vlastní oči viděl esesáka, který chodil s jednou dívčinou z Lubné a přijel tam na návštěvu. Byl to vazák, a když jsem viděl ty jeho blesky a umrlčí lebku, šel mi z toho mráz po zádech. Jako kluk jsem zažil i takzvané kotláře. K vlaku, který jel přes Lubnou z Kožlan do Rakovníka, přilétl v letadle černoch jak bejk, toho jsme dobře viděli. Zamával – vlak zastavil, lidi vysedli – a on rozstřílel lokomotivu. Jen co zamával, zase odletěl pryč. Taký jsme mu zamávali. Bombardující Američané na konci války odhazovali z letadel přídatné palivové nádrže, z nichž jsme si vyráběli lodky. Do jakoby uzavřených necek se vyřízla díra a v nádrži se dalo hezky plavit na rybníku. Do shazovaných dvacítek nábojnic jsme zase ládovali střelný prach. Zapálili jsme je a stříleli. Blbli jsme, no kluci.

Stal jste se vojákem, důstojníkem a nakonec i velitelem místní kašperskohorské vojenské posádky. Měl jste už v dětství svůj klukovský sen, že se jednou stanete vojákem?

Dá se říct, že to byla náhoda, a to dobrá, protože mě to začalo bavit. Zásahu na tom má i Emil Zátopek, který byl vynikající kluk a měl už své renomé v době, kdy nám vysvětloval, že se na vojně dají pěstovat nejružnější sporty a závody. Říkal: „Kluci, budete se tam mít dobře.“

Na vojnu jsem šel v roce 1950. Předtím jsem vstoupil do KSČ, jež mi nabídla, abych se stal vojákem z povolání. Podepsal jsem. Dle kádrového rozkazu jsem nastoupil do Školy důstojnického dorostu v Českém Těšíně.

ně. V roce 1951 pak na pěchotní učiliště do Lipníka nad Bečvou. Mohl jsem si vybrat mezi minomety nebo kulomety. Byl jsem velitelem těžkých kulometů. V Lipníku jsem dokonce při jednom krásném vystoupení viděl osobně Jana Wericha.

Po pěchotním učilišti jsem si mohl vybrat, kam půjdu dál. Vybral jsem si Šumavu, a to dobrovolně. Po vyřazení v roce 1953 jsem jako čerstvý poručík nastoupil k sušické divizi, a sice k jejímu vimperskému pluku, kde jsem sloužil až do roku 1967.

Turek všechno dodá

Jakým sportům jste se, pane Valášku, věnoval?

Hlavně fotbalu a hokeji. Jako kluk pak běhu a skoku vysokému i dalekému. Nejlepší bylo, že jako kluci jsme si sportoviště museli zařídit sami. S většími kluky jsme v Lubné rybník kopali tak, aby tam mohlo být hokejové kluziště. Řada sousedů to ale nelibě nesla, a tak nám několikrát rybník posypali karbidem, který se dříve dával třeba do havířských lamp. Víte, co to při kontaktu s ledem udělá? V ledu se objeví díry, led se houpe a nedá se bruslit. Nakonec nám rybník obsadily kachny.

Tak se vymyslelo nové hřiště na místě společné mlátičky obilí, kde ale bylo převýšení 130cm. V té době jsme založili svaz mládeže a jako brigádníci jsme jim chodili pomáhat. Díky téhle pomoci velcí kluci přivezli kolejnice ze šachty, vozíky a krumpáče. Kopali jsme, kopali a udělali nakonec rovné hřiště. A víte, kdo na něm měl první vystoupení? Ája Vrzáňová, naše slavná krasobruslařka.

Když jste přišel do Kašperských Hor, měl jste nějaké povědomí o tomto městě? Jaký byl váš první dojem, když jste sem v roce 1967 přijel?

Žádné povědomí jsem předtím neměl. Ve Vimperku za mnou přišel velitel pluku a říká: „V Kašperkách je nemocný velitel. Nastoupíš namísto něj. Máš na to 24 hodin.“

To byl tedy rychlý rozkaz.

Takhle se to na vojně dělalo. Doma o tom říkám manželce a ona, že tam ani náhodou! Sedli jsme do auta a že se pojedeme podívat, jak to tam v těch Kašperkách vypadá. Předtím jsme tu nikdy nebyli. Začala brečet, že sem nepůjde. „Mamko, bude to jen na čas. Za dva tři roky se zase vrátíme do Vimperka,“ říkám jí.

Jak jste to vnímala Vy, paní Valášková?

Paní Valášková: Ve Vimperku na základní škole jsem měla dobré místo, perfektní děti a kolektiv. Sem jsem vůbec nechtěla. Když mě sem prvně vzal, tak na sjezdu k Cikán-

ce jsem už brečela. Vimperskému řediteli školy jsem řekla: „Pepíku, drž mi tu místo, my se vrátíme.“ Jsme tady v Kašperských Horách už 52 let.

Když jste přišel na Kašperské Hory, sdružoval jste se pane Valášku s dalšími místními sportovci, například v tělovýchovné jednotě?

Hned jak jsem přišel do Kašperských Hor, seznámil jsem se s Emilem Kintzlem, který mě vyhecoval do sportovních akcí. Protože taky potřeboval vojáky, dali jsme se dohromady a vojáci pak na sjezdovce ušlapávali sněh, aby se mohlo lyžovat. Nebyly tehdy rolby jako dnes.

Ze sportovních akcí se například pořádaly cyklistické závody pro malé a velké. Okruhy vymýšlel Emil, já mu v tom trochu pomáhal. K trati do Sušice a nazpět jsme umístili regulovčiky. V zimě zase bývaly lyžařské závody. Založil se tu také Svazarm, jehož předsedou byl vynikající Eda Dvořáček, jež jsme zase například poskytovali radio-stanice. Bylo to hezké, třeba když jsme se jako automotoklub sjížděli na Antýglu, kde jsme pořádali nejružnější soutěže.

Povězte mi prosím něco o hokejovém hřišti, které stávalo na Cikánce. Kdo s tím kdy poprvé přišel a jak se vám to nakonec podařilo uskutečnit?

To byl nápad z roku 1968, kdy jsme vykázali bratry na Ždánov. Tehdy jsem hrával hokej za Vimperk, na což jsem musel mít z Prahy povolení, abych vůbec jako voják z povolání mohl hostovat za civilisty. Na Cikánce býval rybník a když jsme nemohli cvičit, domluvil jsem, že bychom jej mohli využít. Tehdejší šéf vojenských staveb, Turek, hrál taky hokej – za Sušici – proto našemu záměru fandil. Voda v rybníku už nebyla, nicméně Turek řekl: „Dobře, dáme to dohromady.“ Zašel jsem za předsedou národního výboru Cihelkou. Tajemníkem byl tehdy Franta Dušek. Říkám mu, že chceme z rybníka na Cikánce udělat hokejové hřiště. „Beze všeho, kluci.“ Ptám se ale – kdo to zaplatí? „Zaplatíme to my.“ Turek dal materiál. Měl jsem tu absolventy inženýry, kteří zaměřili hřiště, vylajnovali do váhy a Turek dal buldozer. Navezl se štěrka, beton, zabetonovala se železa. Ale jak udělat mantinely? Takže jsme jako starý pitomci – já, ředitel školy Kalivoda, učitelé Větrovec a Mareš – jezdili po večerech na pilu na Červenou. Byl jsem vyučený truhlář, tak jsem protahoval na mašinách, kluci skládali a rovnali.

Kolem hřiště vznikly předpisové mantinely. Elektrikář Chán, výbornej kluk, nám hřiště zapojil. Turek dal kabely, sloupy a světla. Dopravu vody zase organizoval Pepík Holý, můj autonáčelník. Traktor s cisternou jezdil sem a tam pro vodu dolů na Prádlu. Za

Pokračování na straně 5

Dokončení ze strany 4

chvíli byl led. Na Vánoce 68 jsme to rozsvítili a bruslili. Byl to vůbec první hokejový stadion s umělým osvětlením na klatovském okresu.

Srpnová invaze v Kašperských Horách

Jiří Valášek v roce 1968 (foto: Emil Kintzl)

Roku 1967 jste se stal velitelem zdejší vojenské posádky. Jak jste se této role po příchodu zhostil?

Když jsem přišel do Kašperek, osiřelým důchodcům, jichž tu bylo dost, jsem poslal dopis ve smyslu: „Budete-li cokoli potřebovat, ať už jde o řezání dřeva nebo složení uhlí, dejte vědět do kasáren, jojáci to zařídí.“ Také nejméně dvakrát nebo třikrát jsme pro důchodce v kasárnách uspořádali štědrovečerní večeře. Nebo jsme tu měli skvělého kluka, vojáka, jenž hrával na klavír. Učil naše holky hrát a chtěl v kostele udělat koncert. Ten jsme sice zorganizovali, ale pak jsem dostal vynadáno od politruka z pluku, cože jsem si to jen dovolil?! Vojáci budou v kostele poslouchat koncert?!

O rok později, v srpnu roku 1968, Vás v hodnosti majora na pozici velitele posádky zastihla invaze armád Varšavské smlouvy. Bylo pro Vás samotného překvapením, že k intervenci došlo? Očekával jste předem něco podobného?

Strašně mě zklamali. Když mi velitel volal, že mám jít do kasáren a že nás obsazují, bylo to mé vůbec nejhorší zklamání vůči SSSR. Jako kluk jsem zažil osvobození v roce 1945 v Rakovníku. Za Rusy jsem chodil, půjčovali nám koně, na nichž jsme jezdili. Jedli jsme jejich jídlo a měl jsem je moc rád. Vůči tomu všemu to byla strašlivá zrada.

Necelý měsíc předtím v červenci jsme byli s manželkou na dovolené v Jugoslávii, ve

Splitu, asi na čtrnáct dní. Co jsem mohl tušit? Jugoslávští důstojníci mi říkali: „Co vy jste za voly? Obklíčují vás ze všech stran a vy děláte, jakoby nic. Budou vás obsazovat.“ Cvičení armád Varšavské smlouvy, jenže bez nás. Na Horách už kolovaly řeči, že Valášek je srab, utekl a nevrátí se.

Jak a kdy jste se o intervenci dozvěděl?

V deset nebo jedenáct hodin večer 20. srpna mi volá velitel pluku. Oblíkní se, jdi do kasáren a zavolej mi. Udělám tak a on mi říká: „Pust' si rádio.“ V rádiu už hlásili, že v Praze je obsazené letiště a přistávají tam sovětská dopravní letadla. Když jsem se to dozvěděl, vyhlásil jsem o půlnoci poplach a nástup beze zbraní. Mužstvu jsem sdělil: „Soudruzi, bratr nás obsazuje. Je to zrada. Čekejte ranní poplach, vyjedeme z kasáren.“ Totiž zůstat v kasárnách je pro velitele nejhorší, co může udělat. Kam by šel? Jeden dělostřelecký granát a jsme pryč. Ráno jsme vytáhli do bojového postavení na starou rejštejskou.

Měli jste informace o pohybu invazních vojsk?

Neměl. Věděl jsem jen z rádia, že mají obsadit kasárna, aby naše vojska nemohla klást jakýkoliv odpor. Naše kasárna byla prázdná a já měl velitelství na staré rejštejské. Nastala vynikající situace – šel kolem civilista s trikolorou a ptá se mě, co říkám na nastalou situaci. No, říkám mu, že to stojí za ... A hned, že dáme řeč, pojďte sem na kafe. Ptá se mě, jestli něco nepotřebuji. Svěřil jsem se mu, že mám dcery u švagrové v Českém Těšíně a nevím, jak to tam s nimi vypadá. On říká: „Dobře, jsem z radiotelekomunikační z Prahy, zavolám vám tam.“ Neuplynulo ani pět hodin, když ve velitelském voze, v tzv. štábáku, zazvonil telefon. Ozvalo se: „To jsem já, co jsme dnes spolu mluvili. Předávám spojení do Těšína.“ Tam šel někdo pro švagrovou, a ona mi potvrdila, že je všechno v nejlepšímu pořádku, děti v bezpečí, pozdravuj sestru. Tak jsem byl klidný, to byla nádhra.

Shodou okolností právě onen civil s trikolorou prvně hlásil v Praze do celostátního éteru, že velitel posádky v Kašperských Horách nepustil sovětská vojska do města.

Odkud a odhadem kolik vojáků tehdy na Kašperky jelo?

Najížděli z několika směrů – vojska NDR a Polska k nám mířili ze severu. Nakonec přijeli od Nezdic a Vimperka. Mohl to být silný prapor nebo slabý pluk. Nemohl jsem se jich dopočítat, jak se kolony táhly dozadu. Není pravda, co se píše, že to byli Rusové. Na invazi se podílela vojska Varšavské smlouvy, to znamená Polsko, Maďaři, NDR, SSSR a Bulhaři. Třeba sem před Kašperky přijeli šikmoocí Asiaté. Mohli tu být kolem tří odpoledne, když se zastavili

na Cikánce, protože uviděli naše zbraně na silnici, na Peštáku a nad školou. Měli jsme tam tankovou čet, obrněné transportéry, baterii bezzákluzových kanonů, dva raketomety a u transformátoru samochodku (samohybné dělo, pozn. autora). Zastavili se a je fakt, že pochopili. Promluvil jsem s jejich velitelem, majorem Ščepaňukem, na něž do smrti nezapomenu, protože to byl asi stejný divoch jako já. Nebo klidas? Jak se to vezme.

Jak jste se spolu domlouvali?

Rusky jsem uměl tak akorát zvýšit hlas. Tlumočníka mi dělal ředitel školy Kalívoda. Řekl bych, že měli zakázáno vyprovokovat jakýkoliv konflikt, natož střelbu. Všechna čest našim vojákům, protože měli celou dobu u sebe ostré náboje, granáty a obsluhovali těžké zbraně.

Domáhali se vstupu do města, respektive do kasáren?

Domáhali, ale řekl jsem jim, že ani náhodou. Dohadovali se, a že tedy potřebují někam, kde je voda. Majora Ščepaňuka jsem vzal do GAZu a dojeli jsme nahoru na Ždánov, že můžou být tam. Byla tam nejen voda, ale i telefon. Zároveň jsme se domluvili, že budeme dodržovat rozkazy, které nám dají nadřízení. Přes Kašperky neprojelo žádné jejich vozidlo.

Akci jsme skončili a nechyběl jediný náboj. I když někteří z našich vojáků chtěli pokračovat a bojovat po partyzánsku, řekl jsem jim: „Nechte toho, nemá to naprosto žádnou cenu, je jich tady půl milionu.“

V rádiu promluvil jako vrchní velitel ozbrojených sil Ludvík Svoboda, který tou dobou byl v Moskvě. Armádě zavelel: „Zachovejte klid a rozvahu.“ Jemu všechna čest, protože nebýt jeho, nevím jak by to celé dopadlo.

Tank T-55 v Rejštejně (foto: Emil Kintzl)

Jak dlouho tady na Ždánově byli?

Kdy zmizeli, to nevím. Jejich hlavní postavení bylo v lese za Zdíkovem, kde zřejmě sídlila jejich divize. Několikrát otravovali, potřebovali telefonní spojení a chtěli pořád poslouchat rádio po drátě, stanici Vltava. Nic jiného pro ně neexistovalo. Asi dvakrát

Pokračování na straně 6

Dokončení ze strany 5

jsem za nimi nahoru zajel, jestli něco nepotřebují. Byl klid. Jinak jsem se s nimi nebalvil, protože jsem neuměl rusky.

Jak jste tu celou invazi zpětně vnímal z pohledu vlastního přesvědčení?

Když Ludvík Svoboda řekl, že odevzdává Hrdinu SSSR, byl oheň na střeše. To si nemohli dovolit. Sklaplo to a oni přijeli. Že tu bylo pár pitomců, kteří je pozvali, to je zase vysoká politika jdoucí mimo mě.

Musíte pochopit, že rokem '68 jsem proti Sovětům nezatrpl. Sloužil jsem ve Varšavské smlouvě od jejího začátku. Zažil jsem ve Vimperku roku 1953 sovětského poradce. Podplukovník, výborný chlap, který nám radil, co a jak. Upřímná družba. Teď jsou zase jiní poradci. Nikdo nechce slyšet, kolik Sovětů padlo při osvobození Československa. Podle mě, respektive dle vojenského hlediska, západní Čechy Američané neosvobodili, nýbrž obsadili. Osvobozuji to, co se brání. Němci utíkali, zahazovali zbraně, a to jen proto, aby se co nejrychleji dostali do amerického zajetí.

Můžete si z toho myslet, že jsem proti Západu, to ale není pravda. Chci jen objektivní zhodnocení celé situace. Zafixovanou mám ale pořád zradu v roce 1938 od Francouzů a Angličanů. Porušili smlouvu, darovali Hitlerovi zadarmo námi vybudované bunkry a zákopy, které stály miliony korun. Myslím si, že kdybychom se bránili, do Československa by Hitler nešel. Stejně tak v roce 1968 se opět Západ bál konfrontace. Jen strach z Němců vystřídal strach ze Sovětů.

Jako komunista jsem u kina v roce 1968 sázel lípu svobody. Nejsem schopen převlékat kabát. Nestydím se za to, že jsem byl ve straně. Nestydím se, že jsem chránil socialismus a mír. Socialismus jsme pos..., mír jsme zachránili.

Transporter BTR-70 v Susici (foto: Josef Spěváček)

Šumavské ozvěny atomových hříbů

Jak jste vlastně po intervenci dopadl, pane Valášku? Nesl jste nějaké následky?

Dostal jsem důtku s výstrahou a měl problémy především s náčelníkem štábu, který dělal všechno proto, aby mě zavřeli a vy-

hodili z armády. Oporou mi byli Jarda Podzemský a Pepík Holý. Manželka byla vyhozená ze strany, holky nesměly studovat sušické gymnázium.

Když jsem předtím na Kašperky přišel, byl jsem se představit jak na Národním výboru, tak na městském výboru strany. Shodou okolností jsem tam nadhodil otázku: „Proč je tady sovětský voják, když do Kašperkých Hor přijeli Američani?“

Jak se na tuto otázku tvářili, třeba zrovna na tom výboru strany?

Bylo to hned na podtržený černý puntík. Největším syčákem byl Suchánek, jenž dělal všechno pro to, aby mě zlikvidoval. Jenže to odnesla manželka, děti i ředitel Kalivoda. Lidé museli absolvovat velké prověrky.

Jak jste pokračoval dále, sloužil jste nadále v armádě?

Byl jsem na indexu, pro leckoho nespolehlivý, že jsem tady v roce 1968 takhle vyváděl. Velitelství v Dobrušce (dnes Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad, pozn. autora) přišlo s tím, že potřebuje na zdejší civilní seismické stanici vybudovat i svou vojenskou stanici.

Protože jsem věděl, že se to pode mnou houpe, domluvil jsem s velitelem Dobrušky, že mu vytvořím veškeré podmínky k tomu, aby mohl vojenskou stanici dostavět. A že jakmile bude stanice v provozu, tak mě tam zaměstná. Pláclí jsme si. Dodával jsem vojáky, poskytoval ubytování a podobně. Splnil slovo.

V den otevření v roce 1973 jsem obdržel kádrový rozkaz a nastoupil na seismickou stanici, kde jsem se seznámil s panem Bartizalem, zaměstnancem civilní stanice. Byl to vynikající pán, padli jsme si do oka a on mě do problematiky zapracovával. Vysvětloval mi například, jak se vyhotovují záznamy a vyhodnocují amplitudy.

Jak citlivé jste měli zařízení a co jste všechno měřili?

Přístroje dokázaly zaznamenat i projíždějící traktor, protože zesilovaly chvění země až 500x. V Praze je to třeba 250x. To je krásná Šumava.

Stanice byla vybudována proto, aby zaznamenávala pokusy jaderných bomb. Měli jsme 24hodinové neustálé sledování, okamžitý záznam na čtyři prameny psané na papír. Používali jsme sovětskou aparaturu a pokud se někde zjistil atomový výbuch, muselo to být do dvaceti minut známo v Moskvě.

To nešlo nijak přes československou vojenskou centrálu?

Ne, ne. To bylo tak utajené, že o tom věděli všichni. Z údolí to šlo rovnou do Moskvy.

Zaznamenal jste Vy sám hodně atomových testů?

Bylo jich moc. Třeba jsme jednou zaznamenali francouzský pokus na moři a za půl hodiny přišel druhý. Ačkoliv podobných stanic existovalo více, zaznamenali jsme oba výbuchy jako jediní.

Bartizal je sice zaměřil také, ale věděl o tom až za 24 hodin při vyvolání záznamů. Já měl informace o atomových testech hned. Kdybych je hned neoznámil, zaznamenala by je jiná stanice, a to by byl náš problém.

To jste ale, pane Valášku, jistě nemohl za přístroji sedět neustále.

Střídali jsme se ve směnách. Pracovali tam i civilní zaměstnanci, absolventi. Jednou volám manželce: „Hele, je zemětřesení.“ A ona mi říká: „Jo, já jsem doma zamkla.“ Tady se to na aparatuře všechno chvělo, ale epicentrum bylo na Moravě.

Jak dlouho jste na seismické stanici sloužil?

Deset let. Jakmile se přestaly dělat atomové pokusy, vojenská stanice se zrušila a zůstala jenom ta civilní. Nabídl mi, že můžu jít do Prahy učit na vysokou školu, což jsem ale odmítl. Na sušické divizi jsem měl kamaráda z vojenského učiliště. Protože byl Ukrajinec, tak mu to šlo rychleji, a proto už dělal velitele divize. „Vasile, potřebuji dokončit vojnu.“ Mohl jsem jít do civilu, ale co bych dělal, když jsem byl od osmnácti let vojákem? Tak jsem na divizi dělal dva roky operátora.

Později během této služby mi zavolal náčelník operační skupiny armády vojenského okruhu z Tábora, jestli nechci jít na Dobrou Vodu, že tam odchází velitel. Ať si to rozmyslím a zase mi na to dal 24 hodin. Přijel jsem domů, řekl to manželce a ráno mu oznámil, že to беру. Tam jsem velel až do odchodu do důchodu v roce 1989. Než se to začalo otáčet a než se ministrem národní obrany stal Lobkowicz – nevoják a zmatkař až to bolí. To už pro mě nebyli vojáci. Zato já měl vynikající velitele okruhu – generála Václavíka nebo generála Vacka, jenž dokonce zachránil naše lidi z Iráku.

Kukadla neukázněné divačky

Rozhovor vyjde kolem každoročních městských zářijových slavností, jež budou tentokrát v tematice šedesátých let. Jak zpětně vzpomínáte na šedesátá léta? Byla pro Vás osobně něčím výjimečná?

Výjimečné byly tím, že jsem si zachoval své já. Velitel mi mockrát říkal: „Jestli chceš být ve funkci, tak drž hubu.“ Klíčové bylo to, jak jsem se rozhodl, a myslím, že jsem se

Pokračování na straně 7

Dokončení ze strany 6

rozhodl správně. I když jsem byl vnitřně pořád komunista. Věřil jsem tomu, že to je dobrá věc. Podepsala se na tom i tragédie zrady z roku 1938, jež se s naším národem táhla celou další dobu. Kdyby k tomu nedošlo, tak jsme dnes úplně někde jinde. Jenže víte, jak to je: to je jenom kdyby.

Jak vzpomínáte na své tehdejší vojáky? Udržovali jste pozdější kontakty?

Se svými vojáky jsem se nebál ani na ostré bojové noční střelby, jichž se řada jiných důstojníků bála, protože byli khaki-mozky. Byla mezi námi oboustranná důvěra. Proto vojáci z roku '68, jimž tehdy bylo 18 let a dnes jim bude 70, za mnou pořád jezdí. Minulý týden tu zrovna jeden z nich byl. Loni jsem sháněl číslo na jednoho našeho četaře, absolventa z Klatov, jenž tu dělal předsedu SSM a později pracoval v bance. Nakonec jsem zjistil číslo na jeho manželku, tak jsem jí zavolał: „Prosím vás, chci Petrovi zavolat, ale nebere mi mobil.“ Ona mi říká: „Nedivte se, on ho v ruce ani neunes.“ Dozvěděl jsem se od ní, že boural na kole na Lipně. Srazilo ho auto a ochrnul na celé tělo. Jenom hlava mu myslí a leží v klatovské nemocnici. Byl jsem tam za ním dvakrát. Nikdo nevěřil tomu, že za ním po padesáti letech přijde jeho velitel. Pobřeželi jsme si oba. Sloužil tady v tom roce 1968 a na všechno si pamatuje. Nebo tehdy v roce 1988 mi zavolał můj

odstřelovač Michna, který byl z Moravy. „Veliteli, co kdybychom se sešli po dvaceti letech?“ Tak říkám, že by to bylo nádherné. Sešlo se nás sedm pěkně na chatě. Ten odstřelovač měl vlastní vinný sklípek a přinesl víno, o němž nám řekl: „Jak jsem se vrátil z vojny, tak jsem jej zakopal a víno čekalo pod zemí dvacet let do doby, kdy jej budeme moci vypít.“ Bylo toho deset litrů. Drželi jsme při sobě a scházeli jsme se pak každý rok, a to až do doby, kdy mi bylo 85 let. Pak jsme to zrušili. Jednomu jsme už byli bohužel na pohřbu.

Paní Valášková: Já Vás poslouchám a protože to znám, tak musím říct, že nelže!

S Vaší chotí se hned na první dojem jevíte jako tuze pohodový pár, který spolu zkrátka být měl. Kdy a jak jste se spolu seznámili?

Nádherně. V padesátém roce, když jsem byl na těšínské škole důstojnického do-rostu, tak se konal cyklistický závod Praha – Varšava v rámci Závodu míru. Nedaleko tam jsou hranice s Polskem. Jako vojáci jsme měli za úkol hlídat po obou stranách silnice, aby neukáznění diváci nenarušovali závod. A jedna neukázněná divačka, takováhle, tehdy patnáctiletá, tam neustále vbíhala do tratě. Musel jsem plnit svůj úkol, a když jsem uviděl tahle její kukadla, tak jsem se do ní zakoukal. To bylo hned na první pohled jasné. Svěho kamaráda jsem se později ptal, jak to mám udělat, abych se

s ní seznámil. Brali jsme se v roce 1956.

Co Vám dneska dělá, pane Valášku, radost a co Vás těší?

Nejvíce mě těší, že mám krásná vnoučata a pravnoučata. Vnoučata jsou čtyři a pravnoučat mám osm. To je mi největší radost, protože můj cíl bylo se oženit, založit rodinu a žít pro děti. Proto jsem také odmítl jakékoliv cestování. Mohl jsem být přeložen třeba do Tábora, do Písku nebo Prachatic. Všechno jsem odmítl, a to jen kvůli rodině.

Paní Valášková: Taťko, budu tě teď potřebovat na zadělání těsta, děti budou zítra na chatě chtít borůvkové koláče.

Pan Valášek: To je moje práce, zadělávat těsto. My jsme dvojka sice někdy na zabití, ale jinak nám to jde.

Paní Valášková: Táhneme spolu společný šedesátý čtvrtý rok. A to jsme se brali po předchozí pětileté známosti.

Pan Valášek: A aby mi neutekla, tak jsem jí posílal měsíčně tisíc korun a šetřili jsme tady na tu stěnu v obýváku. To je náš první a poslední nábytek. To je pořádné dřevo a ne žádné piliny!

Děkuji za rozhovor.

Václav Kůs
sběratel příběhů

Nezapomínat na 21. srpen 1969!

21. srpen 1969 v duchu tehdejších dobových protestních letáků se chápe jako „**den hanby**“, protože do lidí už nestříleli cizí okupanti, ale Čechoslováci. Přesněji příslušníci Lidových milicí, jimž se tehdy říkalo „ozbrojená pěst dělnické třídy“.

Mrtví: 5

- » Praha – František Kohout (18), Vladimír Kruba (19), Bohumil Siřínek (14)
- » Brno – Danuše Muzikářová (18), Stanislav Valehrach (28).

Těžce zranění: 49, z toho 24 postřelených.

Zadržení: přes 2 500 demonstrantů, mnoho bylo při zatýkání i později v celách zbito. V brutalitě vynikali příslušníci Lidových milicí i příslušníci SNB. Zadržení pak v následujících dvaceti letech nemohli studovat nebo vykonávat práci podle kvalifikace.

Represe: 22. srpna 1969 bylo pod číslem 99/69 přijato *Zákonné opatření o některých přechodných opatřeních nutných k upevnění a ochraně veřejného pořádku*, lidově zvané „pendrekový zákon“.

Tragickou a výmluvnou symbolikou bylo, že zákon podepsal tehdejší předseda Federálního shromáždění Alexander Dubček, který byl ještě rok předtím ikonou protestu proti okupantům.

Do konce roku 1969 bylo podle tohoto pendrekového zákona odsouzeno **1 526 lidí**.

*Zdroj: Ústav pro studium totalitních režimů
Karel Větrovec
kronikář Kašperských Hor*

Přijďte nás podpořit

Vážení čtenáři,
město Kašperské Hory a Šumava nad zlato, z. s. si vás dovoluují pozvat na další akci proti průzkumu a těžbě zlata, která se koná v sobotu **14. září 2019 od 9:30**.
Bližší informace naleznete na plakátu otištěném na poslední straně tohoto zpravo-

daje. Zájemce o odvoz autobusem žádáme o nahlášení jména do 10. září 2019 na tel. 604 219 207 (B. Bernardová).
Děkujeme za pochopení.

Bohuslava Bernardová
starostka a místopředsdkyně sdružení Šumava nad zlato, z. s.

Před 80 lety začala druhá světová válka

Za začátek druhé světové války považujeme **1. září 1939**, kdy přesně ve 4:45 ranního času **Německo uskutečnilo vojenský vpád do Polska**.

Tento útok byl reakcí na údajné přepadení německého vysílače v Hlivicích (Gleiwitz) – ve skutečnosti se však jednalo o příslušníky německé zpravodajské služby, kteří byli převlečeni do polských uniforem. Tímto okamžikem tedy Německo začalo svou bleskovou válkou, rychlým tažením proti Polsku podle plánu Fall Weiß.

Francie a Spojené království se tentokrát neuchýlily k pouhým formálním protestům, jako tomu bylo v případě obsazení Československa, ale 3. září 1939 vypověděly Německu válku. Francouzská armáda obsadila Maginotovu linii (opevnění na hranicích s Německem) a britská armáda vyslala na kontinent k podpoře Francie expediční sbor. Spojenci se rovněž rozhodli k bloádě Německa.

Německá armáda neohrožována na západě postupovala do polského vnitrozemí s využitím moderního způsobu boje, který vycházel ze spolupráce mohutného letectva a silných tankových sborů, kterým nemohla

slabě vyzbrojená polská armáda vzdorovat i přes hrdinný boj. Jen pro představu, Němci nasadili do boje proti Polsku **2000** letadel, kdežto Polsko mělo k dispozici jen nějakých **400**, z nichž ještě většina byla starších typů. Nicméně Němci utrpěli větší ztráty letadel než Poláci.

Varšava padla 28. září 1939. To už ale nebyli němečtí vojáci jedinými příslušníky cizí armády, která se na polském území vyskytovala.

17. září 1939 spustil útok na Polsko také **Sovětský svaz**, který podle tajných dodatků Ribbentropova-Molotovova paktu obsadil východní část Polska. Pod tíhou útoků dvou okupačních armád a pádu hlavního města Polsko kapitulovalo a jeho území bylo rozděleno na tři části – východní část se stala součástí Sovětského svazu, západní část se stala součástí Německé říše (probíhala zde germanizace – osídlování německými obyvateli, poněmčování) a střední část, tzv. generální gouvěnement s centrem v Krakově, která byla též pod německou nadvládou.

Polsko versus SSSR

Poláci mají historicky zakořeněnou nedůvě-

ru vůči Rusku, ať už se v minulosti jmenovalo jakkoliv.

Jejich mementem se stala **Katyň**, kde bylo v roce 1940 povražděno příslušníky NKVD přibližně **22 000 mužů**, zejména důstojníků a příslušníků inteligence. Další z bolestných vzpomínek je povstání ve Varšavě zorganizované Zemskou armádou. Varšava byla tehdy okupovaná Němci a cílem povstání, které vypuklo 1. srpna 1944, bylo osvobodit Varšavu pokud možno ještě před příchodem Rudé armády a existenci fungující legitimní státní správy tak znemožnit ustavení loutkové vlády dirigované Stalinem.

Já jsem v té době začal chodit do 2. třídy obecné školy a dobře si pamatuji, jak učitelé říkali, že tato válka bude krutá a dlouhá. Dlouhá byla **šest let a krutá byla!** Odhadovaný celkový počet lidských obětí se značně liší, avšak většina současných historiků se kloní k číslu **60 mil. mrtvých**, z toho **20 mil.** připadá na vojáky a **40 mil.** na civilisty.

Karel Větrovec
kronikář Kašperských Hor

INZERCE

Rádi byste pracovali v příjemném kolektivu v překrásném prostředí areálu Residence Vogelsang? Pro posílení našeho týmu hledáme:

Pokojská / Uklízečka

Požadujeme: zkušenost v oboru hotelnictví, příjemné vystupování, přizpůsobivost, zodpovědnost

Pomocný pracovník

Požadujeme: zkušenost v oboru hotelnictví a restaurace, vstřícný vztah k hostům, příjemné vystupování, znalost cizích jazyků

Údržbář

Požadujeme: zkušenost v oboru, technicky a manuálně zručný, zahrnuje i venkovní práce

Bližší info. na tel. čísle 602 193 156, 723 919 415

Kontaktujte Rezidenci Vogelsang v Podlesí 1,
341 92 Kašperské Hory nebo zašlete e-mail: gottfert@barfi.net

Anenská pouť v Kašperských Horách

Letošní pouť k sv. Jáchymovi a sv. Anně se neobyčejně vydařila. Je tedy namístě vyjádřit velký dík.

Díky Bohu a našemu Pánu za to, že jsme se v poměrně hojném počtu mohli sejít a společně oslavit svátek rodičů P. Marie – sv. Jáchyma a sv. Anny. Díky za hezké počasí, které podmalovalo příjemnou náladu poutní slavnosti.

Poděkování patří také našemu duchovnímu správci P. Jendovi Kulhánkovi, který sloužil

mši svatou. Homilie byla převážně určená pro uši našich nejmenších ratolestí. Zajímavé povídání o sv. Jáchymovi a sv. Anně však jistě zaujalo i dospělé.

Po skončení mše svaté následovalo pozvání do zahrady rodiny Markových, kde bylo pro nás připraveno posezení ve stínu mohutných starých košatých lip, spojené s bohatým pohoštěním.

Zvláště děti s velkým nadšením přivítaly a ocenily pro ně připravené atrakce: vel-

ký nafukovací hrad, skluzavku, pískoviště, houpačky. Radostné dětské švitoření, jásání a skotačení vhodně doplňovalo hezkou atmosféru pátečního podvečera.

Za toto vše, za úklid a výzdobu kaple, za dopravu farníků a za hudební doprovod ke mši svaté velké, upřímně a srdečně díky Vám, Markovi.

Čestmír Kapic

za vděčné kašperskohorské farníky

14. ročník obnovené pouti na Červené

Pouť na Červené (foto: Jaroslav Šimáček)

V divácky zajímavém pouťovém fotbalovém turnaji zvítězilo družstvo Červené před starou gardou Kašperských Hor a amatéry z Chocemyšle. Roli rozhodčího se úspěšně zhostil Jaroslav Chlada. Vyvrcholením soboty bylo vystoupení tanečního souboru Annínské ženy. Nedělní program naplnil nejprve varhanní koncert skladeb starých mistrů v provedení Jakuba Davida Smešného. Součástí setkání současných obyvatel osady s potomky původních bylo i česko-německé čtení úryvků z kroniky osady Červené, kterou z originálu přeložila Eva Brosch. Závěr pouti patřil tradičně mši svaté vedené páterem Jendou Kulhánkem. Více fotografií a český překlad kroniky najdete na stránkách spolku:

www.cervena-na-sumave.cz.

Milan Bechyně

Spolek osadníků Červené na Šumavě, z. s.

Kardinál významně ocenil dílo historika umění Petera Kováče

Několikerým způsobem jsou život a práce předního českého historika umění **PhDr. Petera Kováče** (* 1955) propojeny s naším pošumavským krajem. Jeho otec sice pochází z Kamenca pod Vtáčnickom kousem od Prievidze, ale matka je ze Šumavy, z vesničky Strašina.

V Sušici Peter navštěvoval základní devítiletou školu a nastoupil zde na gymnázium. Otec byl voják, a tak ho přeložili do Klatov, kde Peter absolvoval gymnázium. Tam také napsal a jako přílohu studentského časopisu vydal svoji první knížku *Gotická plastika na okrese Klatovy*, vybavenou vlastní bohatou fotodokumentací. V 80. letech se oženil s Vlastou Forejtovou ze Sušice, společně

s ní bydlí střídavě v Praze a v domku po jejích rodičích v Sušici.

Od studentských let udržuje úzké odborné kontakty s Muzeem Šumavy v Sušici a Kašperských Horách. Tam ho ve sbírkách nejvíce badatelsky zaujaly vynikající dřevorezby anonymního Mistra Oplakávání ze Zvíkova z doby 1510–1520. O tomto významném sochaři české pozdní gotiky napsal podrobnou studii pro jubilejní sborník města Kašperských Hor již v roce 1980. Do Muzea Šumavy přivádí Peter Kováč také své kolegy badatele nebo přechetné účastníky svých tematických zájezdů a přednášek. O Kováčovi je známo, že vystudoval dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

v Praze u profesorů Jaroslava Pešiny a Jaromíra Homolky, svá studia prohloubil na Varšavské univerzitě v Polsku ve speciálních seminářích profesorů Jana Bialostockého a Piotra Skubiszewského.

Náš historik umění se zaměřuje na středověké a renesanční umění, publikoval obsáhlou řadu odborných studií, pracuje na výstavních a edičních projektech. Téměř čtyři desítky let pracoval jako umělecký kritik pro deník Právo.

V roce 1990 založil umělecko-historickou agenturu a později i nakladatelství PhDr. Peter Kováč ARS AURO PRIOR k popularizaci dějin umění, od června 2009 provozuje internetové stránky www.stavitele-katedral.cz. Skoro čtvrt století své odborné práce Kováč věnoval intenzivní přípravě série pěti

Pokračování na straně 10

Dokončení ze strany 9

knih Stavitelů katedrál, které důkladně mapují západoevropské umění a architekturu 13. století. Tyto výpravné publikace vydal na vlastní náklady a ke spolupráci přizval 34 renomovaných odborníků z devíti zemí, mezi nimi nejslavnější znalce Jacquese Le Goffa z Francie, Petra Kurmanna ze Švýcarska, Wilibalda Sauerländera z Německa nebo Maxe Seidela z Itálie. Všechny pět svazků edice má dohromady 2730 stran, 2000 původních fotografií a jejich součástí jsou také překlady latinských středověkých dokumentů a traktátů, které jsou publiko-

vány česky vůbec poprvé. Obdobná knižní série je na domácím i zahraničním knižním trhu zcela unikátní, vedle odborné veřejnosti je určena také čtenářům z řad laické veřejnosti.

Právě tento ojedinělý knižní projekt a jeho autora PhDr. Petera Kováče významně ocenil letos pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka udělením zlaté Svatovojtěžské medaile. Stalo se tak při slavnosti sv. Víta ve Svatovítské katedrále v Praze v červnu letošního roku. Peter Kováč si tohoto významného velice váží, je pro něj obrovskou poctou i významným podnětem k další práci.

Slavnostní předání medaile (foto: Petr Horník)

S přáteli pracuje už nyní na dalším – 6. dílu své edice, který bude tentokrát věnován katedrálám remešské církevní provincie.

*Vladimír Horpeniak
historik Muzea Šumavy Kašperské Hory*

Ohlédnutí za činností Mysliveckého kroužku Kašperské Hory

Myslivecký kroužek vedený při Základní škole Kašperské Hory oslavil 16. narozeniny. Toto číslo nevypadá na první pohled nijak staře, ale prvním absolventům kroužku je více jak 26 let. Kroužek navštěvují děti ze ZŠ a jejich počet se každoročně mění. Některé děti ukončují ZŠ a odcházejí na další studia a u jiných vítězí další aktivity. Rekordním rokem v počtu dětí byl rok 2013, kdy kroužek navštěvovalo 18 dětí a nejméně jich bylo právě v loňském roce a to 13.

Tak jako každý rok, i v minulém školním roce (2018–2019) jsme se scházeli v pátek od 15:00 na společné prožití dvou odpovědných hodin. Společně sledujeme okolní přírodu a její proměny v jednotlivých ročních obdobích. I letos budeme začínat na podzim a loučit se budeme v létě příštího roku před „velkými prázdninami“. Převážnou část vycházek do přírody absolvují děti pěšky a i díky tomu jsou velkými znalci blízkého okolí a místních názvů jako např. Šibeniční vrch, přes hájenku „U Stuchlíka“, kapličku sv. Huberta až po Amálieho údolí (a mnoho dalšího). V zimním období, kdy dochází ke strádání zvěře, se plně věnujeme jejímu přikrmování. Staráme se o dva krmelečky a nadále pozorujeme pohyb zvěře podle jejich stop zanechaných ve sněhové pokrývce.

S jarem začíná pozorování probouzející se přírody a postupné její zelenání. Velmi oblíbeným místem v tomto období je „pískovna“ na Kavrlíku, kde lze pozorovat kořenové systémy stromů. Nejoblíbenější činností v tomto místě je získávání „doutníků“ u malé vodní plochy a šíření semen orobince širokolistého, které děti dokáží odnést až do Kašperských Hor. Květen či začátek června jsou měsíce, kdy probíhá okresní kolo myslivecké soutěže „Zlatá srnčí trofej“ (ZST), které se každoročně účastníme. Ještě v roce 2004 jsme byli jako jediný kroužek v klatovském okrese, tudíž první tři místa

byla naše. V loňském roce se soutěže účastnilo 52 dětí ze šesti mysliveckých kroužků společně s několika jednotlivci. Konkurence je obrovská a zpravidla vyhrávají děti, jejichž někteří rodiče je myslivce. Měli jsme samozřejmě i mnoho vítězství a míst na „bedně“ i v době nedávné. Loni jsme získali 6. místo v nejstarší kategorii, tedy kategorii B, o které se postarala Petra Ludvarová, která už také vyzkoušela, jaké je to být bronzová. Jedná se o náročnou soutěž, kde rozhodují i 0,5 body a mezi prvním a šestým to loni bylo bodů 8 (z celkových 138). Chtěl bych touto cestou poděkovat všem dětem, které se soutěže účastnily a udělaly pro ni své maximum. Některé testové otázky a zejména pak stanoviště na trase ZST jsou oříškem i pro řadové myslivce. Tak jako pro mnoho lidí i pro nás platí citát „není důležité vyhrát, ale zúčastnit se“.

Nejen v loňském roce, ale i předcházejících letech jsme spolupracovali se sdružením Duha Králováci. Nejedná se vždy o kulturní záležitosti, ale zpravidla je význam opačný. Společně jsme se účastnili brigády na sběr kamene a úklid luk u statku Kašperské Hory a také jsme se v rámci akce „Uklidme Čes-

ko“ pokusili odlehčit od odpadků na trase Kašperské Hory – Radešov. Co vše se na této trase nachází, nelze krátce popsat. Situaci již částečně přiblížili Miroslav Vrhel a Magda Voráčková ve svém článku. Můžeme se domnívat, že převážnou část odpadků vyhodí neukáznění návštěvníci našeho městečka a okolí, ale pneumatiky, či celé pytle s odpadem asi jen těžko. Zde bych také rád poděkoval všem dětem, kterým není za těžko ohnout svůj hřbet a udělat něco pro přírodu. Stejně tak patří dík i všem ostatním vedoucím kroužků, kteří se nějakým způsobem podílí na tzv. nasměrování naší budoucí generace.

V loňském roce se nám podařilo za podpory sponzorského daru od Kašperskohorských městských lesů vydat fotoknihu za uplynulých 5 let. Nejen rodiče, ale i děti samotné viděli jejich proměny, nad kterými si užili i mnoho legrace. Každoročně pořádáme společné výlety, kterých se účastní i rodiče a pomáhají nám tak s transportem našich dětí. Letos jsme se byli podívat na rozhledně Sedlo a pak jsme společně přespali v lese pod Kašperkem. Akce se dětem líbila a pro příští rok navrhuji celovíkendový pobyt v lese, tak uvidíme.

*Jaroslav a Miloslava Nových
Myslivecký kroužek*

Myslivecký kroužek a Duha Králováci (foto: fotoarchív kroužku)

Profesor Jan Royt v Kašperských Horách

V pátek **16. srpna 2019** přijel do Kašperských Hor **prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DrSc.**, prorektor Univerzity Karlovy v Praze.

V 16 hodin měl v Horském klubu před početnou veřejností přednášku s obrazovou reprezentací na téma: „**Umění na dvoře václava IV.**“

Profesor Jan Royt je předním českým historikem umění a vysokoškolským učitelem. Hlavní oblastí jeho zájmu je křesťanská ikonografie a středověké malířství. Je autorem řady titulů, podílel se na

významných projektech starého umění. Od 90. let minulého století spolupracuje také s Muzeem Šumavy v Kašperských Horách.

V přednášce mimo jiné přiblížil obsah nové speciální výstavy na Pražském hradě, „**Český a římský král Václav IV.**“, na které se odborně podílel.

Po své hodinové a opravdu fundované přednášce, odpovídal prof. Royt na dotazy posluchačů a s některými se na závěr osobně sešel a vysvětloval.

Radek Nakládal celý pořad s přehledem moderoval, poděkoval panu profesorovi a předal mu upomínkovou pozornost.

*Karel Větrovec
kronikář Kašperských Hor*

Jan Royt (foto: Vladimír Horpeniak)

Projekt Šumavské trojhradí propojil Kašperk, Velhartice a Rabí

PLZEŇSKÝ KRAJ

Kašperk, Velhartice, Rabí – tři gotické hrady, které spojuje geografická blízkost a také účast v projektu **Šumavské trojhradí**. Jsou od sebe vzdálené přibližně jen dvacet kilometrů, a přitom jsou zcela odlišné, takže každý z nich určitě stojí za návštěvu.

„Projekt Šumavské trojhradí vznikl v roce 2011 za podpory Plzeňského kraje s primárním cílem zvýšit turistickou atraktivitu a návštěvnost každého z těchto tří hradů i celého regionu západočeské části Šumavy a Pošumaví a udržet zde turisty co nejdéle,“ vysvětluje jeden z iniciátorů projektu, kastelán hradu Kašperk Zdeněk Svoboda. Mezi realizovanými aktivitami jsou společné webové stránky, informační letáky a informační tabule, soutěže pro turisty motivující k návštěvě každého ze tří objektů a podobně.

Letos projekt vstupuje do další fáze intenzivní spolupráce, mimo jiné je v plánu zavedení jednotné grafické a informační

identity a pilotní společná akce s názvem **Dny Šumavského trojhradí**, která proběhne na všech třech hradech 28. a 29. září t.r. Návštěvníci se mohou mimo jiné těšit na speciální rozšířené prohlídky hradu, jejichž společným tématem budou věže. Projekt se tak připojuje k měsíci věží a rozhleden. Hrad **Kašperk** vlastní a provozuje město Kašperské Hory, s nadmořskou výškou 886 metrů je nejvýše položeným královským hradem v Čechách. Byl postaven v roce 1356 z příkazu římského císaře a českého krále Karla IV. v malebném koutu Šumavy, na severovýchodním výběžku kopce Ždánov.

Velhartice a Rabí jsou hrady státní, provozuje je Národní památkový ústav. Romantický šumavský hrad **Velhartice**, sídlo Buška z Velhartic, byl založen mezi roky 1290–1310 na skalním ostrohu obtékaném říčkou Ostružnou. Dnes jsou součástí areálu gotické stavby Rajskeho paláce a obytné obranné věže, vzájemně propojené světově

unikátním kamenným mostem, renesanční zámek a nově zrekonstruovaný bývalý hradní pivovar.

Hrad **Rabí**, vypínající se nad řekou Otavou, je unikátní památkou pozdně gotického stavitelství a zároveň je považován za nejrozsáhlejší hradní zříceninu v Čechách. Od pozdního středověku se v hradním areálu pojily obytné a reprezentační prostory s důmyslným obranným systémem. Rabískou dominantou je mohutná obytná věž, z níž lze od pradávna přehlédnout celý Prácheňský kraj.

Tři hrady, tři rozmanité a zajímavé příběhy historie jihozápadních Čech.

Projekt Šumavské trojhradí se v roce 2019 realizuje za finanční a marketingové podpory grantového programu Plzeňského kraje „Podpora rozvoje venkovského a industriálního cestovního ruchu v Plzeňském kraji pro rok 2019“.

*Zdeněk Svoboda
kastelán hradu Kašperk*

Žehnání varhan u sv. Mikuláše

Římskokatolická farnost Kašperské Hory vás srdečně zve **v pátek 13. září 2019 od 16:30** na mši svatou, při níž budou v kostele sv. Mikuláše **vysvěceny nově zrestaurované varhany**. Celebrovat bude pater Jedna Kulhánek. Pozvání přijal také varhaník a varhanní improvizátor Vladimír Roubal z Prahy. O unikátnosti nástroje a průběhu jeho oprav promluví a krátce též zahraje restaurátor a varhanář Marek Vorlíček. Využijte příležitosti zblízka si prohlédnout tento vzácný nástroj.

P. Jenda Kulhánek
administrátor ŘKF Kašperské Hory

Cestopisné promítání v Horském klubu

Víte, při jaké příležitosti se na Ukrajině říká „Buď láska?“. Budete překvapeni. Vydejte se s námi do divokých hor země, která kdysi jako Podkarpatská Rus náležela k Československu.

Od Užhorodu na východ, navštívíme třeba Koločavu známou díky zbojníkovi Nikolovi Šuhajovi, vystoupáme po hřebenech na nejvyšší horu Ukrajiny Hoverlu, prolezeme společně opuštěné sovětské továrny, zjistíme jak funguje navigace místních krav nebo vysvětlíme, kdo to je a jak správně sedává správný slovanský „eman“.

Po třech letech a třech různých výpravách přišel čas zhodnotit charakteristický ráz země, kde se zastavil čas, a jež současně hledá novou budoucnost, probíhající zamrzlé válce i korupci navzdory.

Přijďte se podívat, jak všelijak lze cestovat po Ukrajině, a sice divoce na vlastní pěst

vstříc dobrodružstvím, zdánlivému nepohodlí a v těsném kontaktu s místními pohostinnými obyvateli.

Akce se koná ve spolupráci s MĚKIS Kaš-

perské Hory. Odhadovaná délka promítání je 1,5 h. Vstup zdarma.

Václav Kůs
vandrující promítající

Zakarpatskou Ukrajinou Horský klub, Kašperské Hory

Sobota 21. 9. 2019
od 19.00 hod.

Promítají:
Václav Kůs
Pavel Kopecký

Veletrh cestovního ruchu Plzeňského kraje

IT

19–21/09/2019

Haly TJ Lokomotiva Plzeň
Čt-Pát: 10.00–18.00 / So: 10.00–17.00
Kompletní turistické informace / Cestovněské přednášky / Interaktivní zábava / Ochutnávky tradiční gastronomie
Vstup zdarma

PUTOVÁNÍ ŠUMAVOU po stopách Josefa Váchala

Zbyněk Hraba, Petr Palma,
Pavel Piekar, Ladislav Sýkora

od 14. 9. do 31. 10. 2019

OMLUVA DIVADELNÍ SEŠLOSTI DRAK

Omlouváme se všem příznivcům naší amatérské divadelní sešlosti DRAK (Divadelní Radovánky Amatérů Kašperskohorských), že se 30. srpna 2019 neuskutečnilo divadelní představení autorské pohádky „Poklad mlynáře Jakuba“. Představení jsme neodehráli z důvodu zdravotních obtíží představitelky jedné z hlavních rolí, za níž nemáme alternativu. Zároveň této skvělé a zapálené ochotnici a herecké kolegyni přejeme po zbytek těhotenství klid a pohodu a především pak hodně štěstí a radosti s miminkem.

Jana Halbhuberová
Divadelní sešlost DRAK

CESTUJTE LEVNĚJI

s předplatným jízdným Integrované dopravy Plzeňska

Plzeňský organizátor veřejné dopravy

**IDP NENÍ JEN
PLZEŇ!**

Vlakem a autobusem po celém Plzeňském kraji
#IDPnenijenPlzen

NOVÉ AKČNÍ JÍZDNÉ PRO DOSPĚLÉ!*

MĚSÍČNÍ PŘEDPLATNÉ

Kašperské Hory - Sušice

zóny 055 | 054

dítě | student | senior 65+ 170 Kč
dospělý od 560 Kč*

Hartmanice - Sušice

zóny 055 | 054

dítě | student | senior 65+ 170 Kč
dospělý od 560 Kč*

Hartmanice - Klatovy

zóny 053 | 054 | 068 | 084

dítě | student | senior 65+ 340 Kč
dospělý od 1120 Kč*

* Akční jízdné platí v případě pořízení předplatného nejpozději tři dny předem před začátkem jeho platnosti. Platí pouze pro plnocenné jízdné ve vnějších zónách, neplatí pro síťové jízdné.

Předplatné je vázáno na Plzeňskou kartu. Kromě Klatov ji pořídíte i v:

Městské informační centrum
Sušice, Náměstí Svobody 138

Městské kulturní a informační
středisko Kašperské Hory, Náměstí 1

Více informací o IDP najdete na www.poved.cz/cz/predplatne-idp/

Mrňouskové navštíví místní kino

Zveme rodiny s dětmi v pátek **27. září v 17:00** na zajímavý rodinný film s názvem **Mrňouskové 2: Daleko od domova**.

Mrňouskové se na plátně nejdříve objevili jako hrdinové francouzského animovaného seriálu, který nahlíží do každodenního života hmyzu. Postavy jsou počítačově modelované ve 3D a zasazené do přírodních scénérií. Zvuk seriálu se skládá z původních nahrávek z hmyzu a prostředí, které jsou doplněny uměle vytvořenými efekty. Poprvé se tento seriál objevil v roce 2006, první celovečerní film byl natočen v roce 2013 a jmenoval se

Mrňouskové: Údolí ztracených mravenců. Ten vyprávěl o nepřátelství mezi koloniemi černých a červených mravenců. Nejnovější díl Mrňouskové 2: Daleko od domova vypráví o malé berušce, která nešťastnou náhodou zapadne do balíku, který je odeslán do Karibiku! Ocítá se v novém, nádherném prostředí, které ale skrývá mnohé nástrahy. Pro její rodiče tak existuje pouze jedna cesta – dát dohromady starou partu! A tak beruška, mravenec a pavouk znovu spojí své síly a vydávají se na záchrannou výpravu.

Jak to dopadne, přijďte zjistit do našeho kina. Těšíme se na vás!

Radek Nakládal
kulturní referent

Šumavské štrúdlování 2019

Sice právě vrcholí čas borůvkových koláčů, ale členové spolku Šumavské cesty, z. s. z Plzně už nyní připravují další ročník „Šumavského štrúdlování“, letos již pátý. Soutěž o nejlepší jablečný štrúdl proběhne v sobotu **5. října 2019** tradičně v **Domě sv. Vintíře v Dobré Vodě u Hartmanic**.

Program na celé sobotní odpoledne je každý rok stejný:

14:00–15:00 příjem soutěžních štrúdlů

15:00–15:45 koncert žáků a pedagogů ZUŠ ze Sušice a zároveň probíhá hodnocení soutěžních štrúdlů porotou

16:00 vyhodnocení a předání cen

16:30–18:30 Vintířova kavárnička – ochutnávka soutěžních štrúdlů

Pořadatelé mají už nyní potvrzenou hlavní cenu – vyhlídkový let nad Šumavou. Na této velmi atraktivní ceně se podílejí organizátoři, spolek Šumavské cesty, z. s. a pilot Milan Legát. O dal-

ších cenách se bude teprve jednat, a to jak se stálými, tak i s případnými novými sponzory. Vítěze soutěže určí tříčlenná porota.

„Určitě bychom chtěli za člena poroty jednoho profesionálního kuchaře nebo cukráře jako v minulých letech“, říká Alice Trefná, hlavní organizátorka.

Na vyhledání i vyzkoušení toho NEJ receptu mají zájemci ještě dost času, přesto připomínáme:

5. října 2019 dva rukávy jablečného štrúdlu na délku plechu **14:00–15:00** Dům sv. Vintíře v Dobré Vodě u Hartmanic

Těšíme se na vás všechny!

Máte-li možnost a chcete-li přispět do soutěže cenou pro úspěšný štrúdl, ozvěte se na e-mail hlavní organizátorky Alice Trefné: trefnali@seznam.cz

Jana Kolářová

předsedkyně spolku Šumavské cesty, z. s.

Římskokatolická farnost Strašín, obec Strašín, Šumavský kulturní spolek a BELIMO CZ
Vás zvou na slavnostní koncert

do farního kostela Narození Panny Marie
ve Strašíně

sobota 21. září 2019 od 19 hodin

účinkují

MLP - Komorní orchestr
členové České filharmonie a Symfonického orchestru
Českého rozhlasu v Praze

houslový virtuóza
VÁCLAV HUDEČEK

PROGRAM:
A. Vivaldi, E. Grieg

BELIMO Vstupné 200 Kč. Předprodej vstupenek kino Sirkus Sušice.
Mediální partner časopis Vitány host na Šumavě.

Začarováný dům umírá

S těžkým srdcem tu sedím u kapličky a v tichosti se s ním loučím, loučím se s tím začarováným domem, co v zapomnění umírá a v historii končí, kde duše, co se v něm zapomněly a žily,

cítí tu další pomalou smrt, už není v nich síla dřevěných loučí, co hořely v zapomnění na sklonku večera při setmění.

Síla energií v tomto údolí přitáhla mé srdce, co věří v čarodějné síly a jevy,

co teď je zmatené žitím v historii minulé,

a teď neví..., kam půjdou ty duše zbloudilé,

co k nebi zavřenou mají bránu, co v tichém našlapování v začarováném domě

bloudily i k ránu....

Začarováný dům umírá a brzy padne k zemi v potupné smrti, v poslední křeči minulé historie, snad poslední záchvěv tu historii nezabije....

Mé srdce pláče nad smrtí toho začarováného domu, snad aspoň kaplička malá mě uchlácholí

v mém bodu zlomu, v mém čarodějném truchlení

nad tímto zmařeným stavením a snad v té čarodějné fázi ty duše zbloudilé

najdou klidnou cestu a víru na nebeské cestě do ráje v míru, loučím se s čarodějným požehnáním za jejich novou cestou za poznáním.

Mirka Langerová
Kavrlík

Jak probíhala výstavba budovy školy?

Otázky týkající se vzdělání a výchovy mládeže byly v Kašperských Horách živé ode dávna. Už v letech 1861–1873 zde existovala hlavní a nižší reálka, instituce, která měla pro obyvatele města a jeho okolí ve střední části Šumavy velký význam. Podívejme se nyní, jak probíhala výstavba budovy tehdejší reálky, nynější ZŠ, ZUŠ a MŠ.

Díky snahám zasloužilého poslance říšské rady Dr. Gustava Schreinerera se podařilo spolu se zřízením české reálky v blízké Sušici vymoci od školního roku 1906/1907 i jednu německou státní vyšší reálku. Císař František Josef I. schválil dne 7. srpna 1906 zřízení státní reálky v Kašperských Horách

s vyučovacím německým jazykem. Reálná škola v Kašperských Horách byla otevřena stejného roku jako stejný vzdělávací ústav v Sušici, tedy v roce 1906.

Kašperské Hory byly sídlem soudního okresu, přičemž počet obyvatel městečka byl třetinový oproti Sušici. Tento hendikep Kašperské Hory doháněly svým rozsáhlým, zejména lesním, majetkem, jenž byl mezi českými městy druhý největší, hned po Písku. Je možné předpokládat, že to byl právě majetek obce, který Kašperským Horám umožnil pro reálnou školu vybudovat budovu, která se co do velikosti a reprezentativnosti mohla směle měřit se školou v Sušici.

Ačkoliv město o zřízení reálky velmi stálo, otázka financování zůstávala tak trochu stranou. Kašperské Hory nedokázaly výstavbu financovat z vlastních zdrojů městských rozpočtů, takže úvěr byl pro obě města nutností. Jeho schvalování se v obou městech stalo důvodem poměrně živých diskuzí na zasedání městských zastupitelstev. Kašperské Hory tuto záležitost zařadily na program zastupitelstva v dubnu roku 1909. V rozpravě zazněla celá řada názorů. Někteří zastupitelům se pětiprocentní úrok jevil jako příliš vysoký, jiní považovali za

Pokračování na straně 15

Dokončení ze strany 14

příliš vysokou i plánovanou výši úvěru. Kromě výše a úroku úvěru na stavbu kašperskohorské reálky zpochybňovali někteří zastupitelé i nutnost výstavby samostatné budovy. Na schůzi zastupitelstva zazněl též názor, že dostačujícím a hlavně levnějším řešením by byl přístavek k budově měšťanské školy. Toto řešení by podle jeho zastánců přineslo též úsporu v nákladech na provoz. Vypracování plánů bylo zadáno v listopadu 1909 stavební firmě J. Schmid z Vimperka, inženýru Schättleovi. Kašperskohorské zastupitelstvo si pro vypracování plánů vybralo architekta lokálního významu a nepokusilo se pro svou reprezentativní reálku sehnat nějakého významnějšího architekta z Prahy nebo Vídně tak, jak to učinilo zastupitelstvo Sušice. Důvodem by mohla být nižší cena za vypracování projektu. Navíc návrh stavební firmy J. Schmid si v ničem nezadal s projektem sušické reálky Ladislava Skřivánka.

Zatímco v Sušici se již na podzim 1909 začínalo s výkopovými pracemi, kašperskohorské zastupitelstvo teprve zadávalo vypracování projektu. „Volnější tempo“ kašperskohorských zastupitelů při stavbě reálky mohlo být dáno přírodními podmínkami, ve kterých se Kašperské Hory nacházejí. Vzhledem k drsnějšímu klimatu, hlavně v zimních měsících, pravděpodobně nechtěli kašperskohorští zastupitelé zahajovat stavební práce na podzim, aby je za několik měsíců přerušila šumavská zima. V případě, že by práce byly zahájeny brzy na jaře, mohla být hrubá stavba dokončena během jedné sezony, čímž by se minimalizoval negativní dopad povětrnostních podmínek na nedokončenou stavbu v průběhu zimních měsíců.

Plány byly hotové pravděpodobně během ledna. Nejprve je na své schůzi projednával výbor pro stavbu reálky, který plány schválil a pro zastupitelstvo Kašperských Hor připravil několik návrhů. Ty projednávalo zastupitelstvo na své schůzi 2. února 1910. Podobně jako v Sušici měla být vysána dvě samostatná výběrová řízení, jedno na hrubou stavbu a druhé na systém vytápění. Dosti kontroverzním kritériem obou výběrových řízení bylo, že měly být přijímány nabídky pouze od německých uchazečů. Že se má jednat o jednoznačně diskriminační návrh, zaznělo v rozpravě na schůzi městského zastupitelstva. Tlak na ekonomické zvýhodňování příslušníků svého národa byl poměrně rozšířenou praxí a při různých příležitostech se jej dovolávali jak politici, tak nacionální tisk. A i v případě veřejných zakázek existovala celá řada možností, jak zakázku zadat „vhodnějšímu“ kandidátu buď z lokálních nebo národních důvodů.

Při stavbě sušické reálky k tomuto jevu docházelo rovněž, nicméně zákulisní formou. Zastupitelstvo Kašperských Hor zašlo ale o krok dále. Nejen že případné české uchazeče vyloučilo ze stavby reálky v ne-

Budova školy v Kašperských Horách (foto: fotoarchiv Miroslav Kůs)

veřejném dokumentu zápisu ze schůze, ale tuto podmínku dokonce zadalo i do inserce dvou odborných periodik, v nichž vypsání veřejné zakázky na stavbu reálky prezentovalo. Inzerát v periodiku Bautechniker doslova zmiňuje: „Brán zřetel bude pouze na oferty německých uchazečů. Zastupitelstvo Kašperských Hor si ponechává nad ofertou svobodné rozhodnutí bez ohledu na nabídky.“

Typickým prvkem byla povinnost stavebních firem odebírat od měst stavební materiál. V první řadě se to týkalo cihel. Obě města byla vlastníky cihelen, a tak stavební materiál na stavbu reálky putoval právě z nich. Kašperské Hory navíc pro svou stavbu nechaly ještě obnovit pískovnu v místní části „Na Cikáncé“. Městská rada dodala dřevo jak pro potřeby stavby, tak výstavby lešení. Samozřejmě se pak kladl důraz, aby při stavbě byli v maximální možné míře využíváni místní kašperskohorští dělníci, stejně jako řemeslníci a živnostníci.

Komise pro stavbu reálky na schůzi dne 11. května konstatovala, že se do výběrového řízení přihlásili pouze dva uchazeči. Prvním byla stavební firma Josefa Schmid z Vimperka, která již pro Kašperské Hory zpracovávala plány na výstavbu reálky. Její účast v řízení by dnes pravděpodobně byla posouzena jako střet zájmů, nicméně tehdy se jednalo o běžnou praxi. Druhým zájemcem o stavbu kašperskohorské reálky byla stavební firma Pohl a Kutsche z Prahy. Cena, kterou obě firmy nabídly, přesahovala tři sta tisíc rakouských korun. To je cena poměrně vysoká a odpovídá těm nejdražším nabídkám na stavbu reálky v Sušici, které podávaly lokální firmy a které ve výběrovém řízení neuspěly. Je možné, že tuto vysokou cenu „hrubé stavby“ reálky si zastupitelstvo Kašperských Hor zavini- lo samo svým šovinistickým prohlášením, že do výběrového řízení hodlalo připustit pouze německé zájemce. V případě, že by se oferty účastnily i české firmy, například ty, které neuspěly při stavbě sušické reálky, mohla by být cena nižší. Protože však městská rada Kašperských Hor trvala na svých nacionálních ideálech, stala se vítě-

zem offertního řízení vimperská firma Josefa Schmid za vysoutěženou cenu 301 200 K. Bylo možné předpokládat, že se nejedná o konečnou sumu, protože vícepráce a dodatečné zdražení bylo rovněž běžnou záležitostí tehdejších veřejných staveb.

Při hloubení základů kašperskohorské reálky narazila stavební firma na skálu a kameny. Ty vhodné přikázala městská rada převést na parcelu, kde se chystala přestavba již zmiňované budovy odborné školy pro zpracování dřeva. Na začátku července, tedy v době, kdy již výstavba reálky byla v plném proudu, se zastupitelstvo opět vrátilo k otázce, jakým způsobem bude stavba reálky financována. V zastupitelstvu nakonec pravděpodobně došlo ke konsenzu, že půjčka je nevyhnutelná. Na druhou stranu byla nakonec cílová částka oproti prvnímu návrhu snížena, a to dost možná i s ohledem na již vysoutěženou cenu „hrubé stavby.“ Nově navrhovaná výše úvěru měla činit 400 000 rakouských korun. Kromě pokrytí výstavby budovy reálky se s touto sumou počítalo též pro pokrytí přestavby budovy odborné školy pro zpracování dřeva. Kašperské Hory se obrátily na celou řadu finančních ústavů s cílem porovnat jejich podmínky úvěru, z nichž nejvýhodnější podmínky nabízela hypoteční banka pro Království české, a tak byl úvěr sjednán u ní.

V průběhu srpna začalo zastupitelstvo vybírat pro svou budovu systém vytápění. Nejprve byly v odborném tisku uveřejněny inzeráty vyzývající německé zájemce k přihlášení do výběrového řízení pro vytápění kašperskohorské reálky. V polovině září pak zasedlo zastupitelstvo a z předložených návrhů vybralo ústřední topení na dřevo za 14 776 K. Cena ústředního vytápění Kašperské Hory tedy vyšla na polovinu toho, co stál topný systém pro sušickou reálku. To je poměrně překvapivé vzhledem k tomu, že budova kašperskohorské reálky nebyla výrazně menší než ta sušická. Navíc bylo vzhledem ke klimatickým podmínkám možné předpokládat, že topná sezona

Pokračování na straně 16

Dokončení ze strany 15

v Kašperských Horách bude oproti Sušici delší a náročnější.

Zastupitelstvo Kašperských Hor bylo poměrně ambiciózní a kromě stavby reálky připravovalo další finančně náročné projekty. Ještě na podzim 1910 spustilo přípravy na výstavbu městského vodovodu. Během roku 1910 získalo dotaci na opravu hradu Kašperk a z dlouhodobějších projektů usilovalo o připojení Kašperských Hor na železniční síť monarchie. Připojení na železnici výrazně podporovalo také ředitelství reálky z důvodu usnadnění dojíždění přespolních studentů, na něž škola začala systematicky cílit. Nejrozsáhlejším připravovaným projektem však byla výstavba hydroelektrárny na Čeňkově Pile. Tento projekt v předválečné době realizován nebyl, snad i kvůli jeho astronomické ceně, která se měla pohybovat mezi 12 – 15 miliony rakouských korun. Městská rada tak na svých zasedáních jednala hlavně tyto nové projekty a zprávy o probíhajících pracích na stavbě reálky již na jednání nebyly tak časté. Nebylo k tomu ostatně ani příliš důvodů, protože hrubá stavba školy již byla dokončena a vytápění instalované. Poslední záležitostí, kterou se mělo zastupitelstvo zabývat, bylo vnitřní vybavení školy a tělocvičny.

Výběrové řízení na vybavení tělocvičny bylo vypsané v květnu, vítěznou firmou se stal podnik R. Keller s cenou 3018 K. Ve stejné době se již řešila rošáda kašper-

skehorských vzdělávacích ústavů, ke které mělo dojít poté, co se měla během letních prázdnin reálka přestěhovat do své nové budovy. V jejích stávajících prostorách ji měla nahradit dívčí měšťanská škola. Nový školní rok 1911/1912 již zahajovala reálka v nové budově. Ta se díky svým rozměrům stala jednou z dominant Kašperských Hor. Její typická silueta je velmi dobře čitelná ze všech panoramatických fotografií města, a to i díky tomu, že v intravillánu tehdejšího města nebylo tolik zeleně jako dnes. Masivní stavba na dobře viditelném místě s velkoryse řešeným areálem pro školní hřiště, tělocvičnu a další školní zázemí pozvedla Kašperské Hory mezi města se skutečným středoškolským ústavem.

Parcela pro reálku byla vybrána na hraně zástavby tehdejších Kašperských Hor, a to z praktického důvodu, že velkoryse řešená reálka a školní hřiště by se již do městského jádra nevešly. Parcela při dnešní vimperské silnici, tehdejší Schillerově třídě, měla dostatečnou výměru a nacházela se v relativně klidné části města vzhledem k nižší míře dopravy než dnes a nepříliš husté zástavbě, která v době fungování reálky, tedy v pozdním období monarchie a období první republiky, sestávala pouze z několika vilových objektů obklopených zahradami. Po vzniku Československa fungovala paralelně v budově reálky též česká menšinová škola pro státní zaměstnance, kteří se do Kašperských Hor přistěhovali. Po připojení Kašperských Hor k Třetí říši byla česká

menšinová škola zrušena. Reálka fungovala v této budově až do roku 1944, kdy byla nejprve zabavena jako lazaret pro vojska SS, s koncem války byla budova obsazena americkou armádou. Reálná škola byla obnovou československou vládou zrušena. Do budovy se vrátila česká škola, jež zde funguje dodnes.

Úspěšným projektem bylo bezplatné stravování chudých přespolních studentů. Spolek nakupoval pro tyto studenty svačiny. Rovněž se do tohoto projektu podařilo zapojit veřejnost, která chudým studentům poskytovala alespoň v některých dnech zdarma obědy. Zatímco v Sušici se před první světovou válkou do tohoto projektu zapojilo 17 sušických rodin, v Kašperských Horách byla odezva daleko větší, obědy studentům poskytovalo 41 rodin.

Navíc se před první světovou válkou podařilo zřídit pro tamní reálku v Kašperských Horách školní kuchyni. Organizace se ujal místní dámský odbor německého vzdělávacího a národnostního spolku Schulverein. Jistě pomohlo též personální propojení, protože vedoucí místního odboru byla industriální učitelka Anne Kolibabe, manželka profesora místní reálky Hanse Kolibabeho. Školní kuchyně byla umístěna v městském chudobinci, což je vzhledem k již existující nové školní budově trochu překvapivé. Nicméně studenti reálky nebyli jedinými odběrateli jídel z této kuchyně.

*Miroslav Kůs Andres
truhlář a autor Staré Šumavy*

ŠUMAVSKÉ KAŠPERSKÉ HORY

7. 9. 2019

PROJÍŽDKA HISTORICKÝM AUTOBUSEM ŠKODA RTO

SMĚR SUŠICE → KAŠPERSKÉ HORY
11:00

SMĚR KAŠPERSKÉ HORY → SUŠICE
19:00

SMĚR KAŠPERSKÉ HORY → PARKOVIŠTĚ POD HRADEM KAŠPERK
13:45, 15:00, 17:15

SMĚR PARKOVIŠTĚ POD HRADEM KAŠPERK → KAŠPERSKÉ HORY
14:25, 16:00, 17:45

V KAŠPERSKÝCH HORÁCH AUTOBUS STAVÍ U KAŠNY
V SUŠICI AUTOBUS STAVÍ NA NÁBŘEŽÍ

JÍZDNÉ DOBROVOLNÉ

AUTOBUSY VKJ

KAŠPERSKÉ
HORY

KAŠPERSKÉ HORY

6. a 7. 9. 2019

ŠUMAVSKÉ KAŠPERSKÉ HORY

HISTORICKÉ MĚSTSKÉ SLAVNOSTI V DUCHU 60. LET

PÁTEK 6. 9. | kino

19:00 Muzikálové představení **ŠAKALÍ LÉTA** – DS Tyl Rakovník

21:30 Dobová retro tančírna ve stylu 60. let

SOBOTA 7. 9. | náměstí

11:30 Annínské ženy

12:30 Průvod městem

13:00 Slavnostní přivítání hostů na pódiu

13:30 **Broucí band** – The Beatles Revival

15:15 Vystoupení kouzelníka Ondřeje Soukupa

16:00 The Shower

17:00 Vystoupení kouzelníka Ondřeje Soukupa

17:30 **Malá muzika Nauše Pepíka**

19:00 Taneční vystoupení skupiny Cetare - Rebelové

20:30 **Big Band Klatovy**

JARMARK

ATRAKCE PRO DĚTI
PROJÍŽDKY NA KONÍCH
DOBOVÁ OSVĚŽOVNA
(ve vestibulu kina)

LOUTKOVÉ DIVADLO
(nádvoří radnice)

14:00 a 16:30
divadlo DOKOLA

Během dne možnost jízdy historickým autobusem Škoda RTO

REZIDENCE
Vogelsang

Městské kulturní a informační středisko | Náměstí 1, 341 92 Kašperské Hory
+420 376 503 412 | kultura@kasphory.cz | www.kasphory.cz

hlavní sponzor

Změna programu vyhrazena

vás zve

vás zve
na **NOVOU**
hru

s fasádníky vod Velhartic z nádražní restaurace v Sušici
do náhlí podniku v Praze!

SVĚTÁCI

dívalelní úpravu
původní české komedie

režíruje:
ZUZANA NAVRÁTILOVÁ

kino
Kašperské Hory

Vstupenky v předprodeji na
infocentru na radnici
vstupné 100,- Kč

5. října 2019
19:00 hod.

ČR BETON BOHEMIA
spol. s r.o.

Vše pro váš monolit ...

POSKYTUJEME ZAJÍMAVÉ SLEVY
NA STAVBU RODINNÝCH DOMŮ
POSKYTUJEME CENOVOU VÝHODU
NA STAVBY PRO BYDLENÍ SE SNÍŽENOU
SAZBOU DPH

DOPRAVA BETONU
NA STAVENIŠTĚ MIXEM
UKLÁDKA BETONU
ČERPADLEM
DOPRAVA SUCHÝCH
SMĚSÍ SKLÁPĚČEM

Betonárna Strakonice
Za Pilou
kontakt: 602 463 587

Betonárna Mirovice
areál STK
kontakt: 602 275 130

Betonárna Prachovice
areál Iomu Kobylí Hora
kontakt: 602 107 972

Betonárna Vimperk
Sušická ulice
kontakt: 602 464 223

Neváhejte kontaktovat našeho regionálního prodejce:
Monika Loužecká
mob: 605 288 371
monika.louzecka@crbeton.cz
www.crbeton.cz

KAŠPERSKÉ
HORY

KAŠPERSKÉ HORY

Městské kulturní a informační středisko Kašperské Hory Vás zve na

VÝSTAVU
LÉČIVÝCH OBRÁZKŮ
ING. JANY HALBHUBEROVÉ

Obrázky jsou kresleny technikou
automatické a intuitivní kresby.

6. ZÁŘÍ. – 31. ŘÍJNA 2019
VÝSTAVNÍ SÍN RADNICE KAŠPERSKÉ HORY

Městské kulturní a informační středisko | Náměstí 1, 341 92 Kašperské Hory
+420 376 503 412 | kulturni@kashory.cz | www.kashory.cz

**Město Kašperské Hory,
Obec Srní**
a
spolek Šumava nad zlato
ve spolupráci se sdružením
Čechy nad zlato

zvou všechny, kteří chtějí udržet Šumavu zdravou, krásnou a obyvatelnou, na

SETKÁNÍ ODPŮRCŮ TĚŽBY ZLATA NA ŠUMAVĚ

dne 14. 9. 2019 od 9.30 hodin
na Náměstí v Kašperských Horách

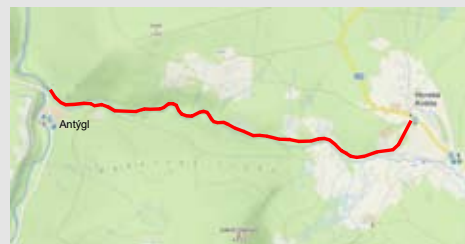
Program:

- 9.30 hod.** Zahájení setkání, přivítání přítomných za účasti významných hostů
- 10.00 hod.** **Odjezd autobusy do Horské Kvildy** - odtud pěšky podél Hamerského potoka do kempu Antýgl - ca 4 km.
Cestou odborný výklad:
Karel Ešner historie těžby zlata
Ing. Jitka Rutkayová voda na Šumavě
Ing. Hana Naušová lesy na Šumavě
- 11.30 hod.** **malé pohoštění na Antýglu** - koláče, klobásy, nealko pití

Zpět do Kašperských Hor je zajištěn odvoz autobusy.

Srdečně Vás zve

Šumava nad zlato, Město Kašperské Hor, Obec Srní

KAŠPERSKÉ HORY

KULTURA

ZÁŘÍ

DLOUHODOBÉ AKCE

6. 9. – 31. 10.

Léčivé obrázky

Výstava obrázků Ing. Jany Halbhuberové kreslených technikou automatické a intuitivní kresby.

| *Výstavní místnost radnice*

Září

Středa, pátek od 15:00

Komentované prohlídky města

Cca 75minutová prohlídka města s průvodcem. Prodej vstupenek na MěKIS, tel.: 376 503 413.

| *Kašperské Hory*

Září | úterý – neděle 10:00–17:00

Prohlídky na hradě

Možnost navštívit hradní nádvoří a zúčastnit se prohlídky.

Více informací na www.kasperk.cz.

| *hrad Kašperk*

14. 9. – 31. 10. | úterý – neděle

Putování Šumavou**„Po stopách Josefa Váchala“**

Výstava grafických prací – Zbyněk Hřaba, Petr Palma, Pavel Píekar, Ladislav Sýkora

| *Galerie muzea Šumavý*

KRÁTKODOBÉ AKCE

4. 9. | 13:00

Křeslo pro hosta

S učitelkou Janou Bártíkovou – vzdělávání aneb učíme se v každém věku. Pro seniory a zdrav. postižené občany.

| *DPS Kašperské Hory*

5. 9. | 15:30

Výcházka s Jonášem

Výcházka na kopec Lišák. Pro děti a mládež z Kašperských Hor a okolí.

| *Volnočasový klub Jonáš*

6. a 7. 9.

Šumavské Kašperské Hory

Tradiční oslavy města tentokrát v duchu 60. let 20. století. Muzikál Šakalí léta, retro tančírna, dobová osvěžovna, jarmark, hudební vystoupení a doprovodný program pro celou rodinu.

| *Kašperské Hory*

12. 9. | 15:30

Tvoření s Jonášem

Pletení čelenek. Pro děti a mládež z Kašperských Hor a okolí.

| *Volnočasový klub Jonáš*

12. 9. | 16:00

Uzdrav se obrázkem

Přijďte si nakreslit léčivou mandalu s Janou Halbhuberovou.

| *Výstavní místnost Kašperské Hory*

13. 9. | 16:30

Žehnání varhan

Během bohoslužby proběhne žehnání varhan. Po jejím skončení možnost vyslechnout výklad a krátký koncert.

| *kostel sv. Mikuláše*

14. 9. | 16:00

Vernisáž výstavy Putování Šumavou**„Po stopách Josefa Váchala“**

Součástí vernisáže vystoupení operní pěvkyně Ivany Klimentové z DJKT v Plzni za doprovodu klavíristy Jana Aschenbrennera.

| *Muzeum Šumavý Kašperské Hory*

18. 9. | 13:00

Tvoření

Výroba bylinných pytlíků.

| *DPS Kašperské Hory*

19. 9. | 14:00

Výlet do aquaparku Sušice

Sraz ve 14:00 na autobusové zastávce. Pro děti a mládež z Kašp. Hor.

| *Volnočasový klub Jonáš*

TIP PRO VÁS!

21. 9. | 10:00

Kvetoucí poklady podzimu

Botanická vycházka nejen za šumavskými hořci.

| *IS a SEV Kašperské Hory*

TIP PRO VÁS!

21. 9. | 19:00

Putování Zakarpatskou Ukrajinou

Vydejte se s námi po divoké a krásné Zakarpatské Ukrajině. Na vlastní pěst po rozbitých silnicích i hřebenech Karpat. Promítají Václav Kůs a Pavel Kopecký. Délka cca 1,5 h. Vstup zdarma.

| *Horský klub*

26. 9. | 13:00

Bylinky a jejich využití při domácí léčbě

Zdarma pro seniory a zdravotně postižené občany.

| *DPS Kašperské Hory*

26. 9. | 16:00

Uzdrav se obrázkem

Přijďte si nakreslit léčivou mandalu s Janou Halbhuberovou.

| *Výstavní místnost Kašperské Hory*

26. 9. | 15:30

Tvoření s Jonášem

Výroba vlněných panenek. Pro děti a mládež z Kašperských Hor a okolí.

| *Volnočasový klub Jonáš*

27. 9. | 17:00

Mrňouskové 2

Promítání pokračování oblíbeného animovaného filmu.

| *kino Kašperské Hory*

TIP PRO VÁS!

28. 9. | 9:00

Šumavský foto maraton – 9. ročník

Fotografická soutěž pro veřejnost. Exkluzivním hostem akce je celosvětově uznávaný fotograf Robert Vano.

| *IS a SEV Kašperské Hory*

Městské kulturní a informační středisko | Náměstí 1, 341 92 Kašperské Hory
+420 376 503 412 | kultura@kasphory.cz | www.kasphory.cz

